

Joguines i puericultura

Informació general (actualitzada a 28.06.2017)

1. L'etiquetatge i embalatge de joguines
2. Contingut obligatori a l'etiquetatge de joguines
  - 2.1. Suport de l'etiquetatge de joguines
3. El videojoc no és una joguina, és un producte d'oci interactiu
4. Els articles de puericultura
  - 4.1. Contingut mínim obligatori de l'etiquetatge dels articles de puericultura
  - 4.2. Alguns articles de puericultura
    - 4.2.1. Biberons
    - 4.2.2. Xumets
    - 4.2.3. Sistemes de retenció infantil
    - 4.2.4. Cadires de passeig
  - 4.3. Altres articles de puericultura
5. Normativa

1. L'etiquetatge i embalatge de joguines

És una joguina, tot producte dissenyat o previst, exclusivament o no, per ésser utilitzat amb finalitats de joc per nens menors de 14 anys.

Cal tenir en compte que, tot i que algunes joguines es presenten en embalatges grans i vistosos, això no significa que siguin millors que d'altres que no tenen aquesta presentació. La presentació de la joguina és molt important i ens hem de fixar bé, perquè de vegades hem de dedicar molt de temps a muntar un joc o joguina que, malgrat que en l'embalatge presenta unes dimensions acceptables, un cop muntada no resulta adequada per al nostre espai físic a la llar. Fins i tot, algunes joguines s'etiqueten com a educatives sense que realment ho siguin. També cal tenir en compte, per a les joguines dels més petits, que cal revisar les bosses de plàstic que porten i verificar que disposin de forats per deixar passar l'aire a fi d'evitar el risc d'asfíxia de l'infant en cas de manipulació inapropiada.

2. Contingut obligatori a l'etiquetatge de joguines

a) Les joguines han d'incloure en el seu etiquetatge unes informacions i unes dades mínimes obligatòries

- La marca CE significa que el fabricant declara que el producte compleix tots els requisits aplicables a la seguretat del mateix i assumeix la plena responsabilitat del producte.
- Número que identifiqui el lot, sèrie o model o altre element que permeti la identificació de la joguina.
- El nom, nom comercial registrat o marca comercial registrada i l'adreça de contacte del fabricant sobre la joguina o, si la mida de la joguina no ho permet, a l'embalatge o document que l'acompanyi.
- El nom, nom comercial registrat o marca comercial registrada i l'adreça de contacte de l'importador sobre la joguina, o si la mida de la joguina no ho permet, a l'embalatge o document que l'acompanyi.
- Instruccions d'ús i informació relativa a la seguretat, en idioma oficials.
- Advertències d'ús i restriccions d'edat, si n'hi ha. En el cas que la joguina presenti restriccions d'ús, haurà d'indicar l'edat mínima i màxima, la seva capacitat i el pes màxim o mínim i la necessitat d'assegurar-se de que la joguina es fa servir només sota la supervisió d'un adult.

Hi ha algunes categories de joguines que presenten restriccions en el seu ús, ja sigui per l'edat, funcionalitat o per perills associats a la pròpia joguina, i que cal tenir en compte quan s'hi juga pel que s'indicarà a sobre de la joguina i, si fos el cas, també a les instruccions i que aniran precedides de la paraula "Advertència" o "Advertències", segons el cas. Aquestes advertències han de ser visibles a l'embalatge del producte, en el punt de venda, ja que poden determinar la compra:

- En el cas de joguines molt petites o de joguines que continguin parts o peces petites que es puguin separar, cal advertir que no són adequades per a menors de 3 anys o de 36 mesos i indicar el motiu d'aquesta restricció.
- Als estels i les joguines voladores, cal advertir que no s'hi ha de jugar a prop de línies elèctriques.
- A les joguines que reproduïen equips de protecció, com ara cascos, ulleres i màscares, cal advertir que no proporcionen cap protecció en cas d'accident.
- A les joguines nàutiques, cal advertir que només s'han d'utilitzar a l'aigua quan l'infant pot fer peu i sempre que estigui vigilat per un adult. Als articles inflables que no siguin flotadors, cal indicar que no poden utilitzar-se com a flotadors.
- Als patins i patinets, cal advertir que s'han d'utilitzar amb equips de protecció. S'ha d'informar que abans de la seva utilització s'ha de comprovar i revisar per un adult. Les instruccions advertiran que el seu ús requereix habilitat i que s'han d'utilitzar lluny de la via pública per evitar accidents. Es recomana l'ús d'un equip protector: casc, guants, genollera, colzeres. L'adult haurà de supervisar les parts mòbils i rodaments.
- Els jocs d'experiments químics han d'estar adreçats només a nens i nenes més grans de 8 anys i han d'advertir que contenen substàncies perilloses, així com una indicació de les precaucions que s'han d'adoptar per l'usuari amb la finalitat d'evitar els perills que comportin, els quals s'especificaran, de forma clara segons quin sigui el tipus de joguina. S'informarà també dels primers auxilis que s'han de prestar en cas d'accident greu provocat per l'ús de la joguina. S'indicarà també que aquestes joguines s'han de mantenir fora de l'abast dels nens de curta edat.
- Joguines en aliments: les joguines distribuïdes en aliments o barrejades amb aquests, han d'advertir que contenen una joguina i recomanar la vigilància d'un adult.
- A les joguines de taula olfactivus, gustatius o kits de cosmètics i que continguin alguna de les fragàncies que enumera la normativa han d'indicar en el seu embalatge que contenen fragàncies que poden causar reaccions al·lèrgiques.
- Les joguines de funcionament elèctric han d'especificar la seva potència màxima, la tensió d'alimentació que necessiten i el seu consum energètic.

b) Marca CE:

És una marca obligatòria a les joguines i implica una presumpció de conformitat i seguretat. L'ha de col·locar el fabricant abans de la posada al mercat de la joguina. Ha de ser visible abans de comprar la joguina i indeleble i la seva alçada mínima és de 5 mm.

Podrà constar a qualsevol dels llocs següents:

- A la joguina (marcat), o bé en una etiqueta enganxada (cosida, penjant, adhesiva), o bé en l'embalatge.
- En una etiqueta o en un fullet adjunt en el cas de joguines de mida reduïda.
- En l'expositor del punt de venda si no és possible des del punt de vista tècnic en el cas de les joguines venudes en expositors de taulell, i a condició que l'expositor s'utilitzés originalment com embalatge de les joguines.
- En l'embalatge si el marcatge CE no és visible des de l'exterior de l'embalatge, en cas que no sigui transparent.

c) Pictograma d'edat:

El pictograma de restricció d'edat per a menors de 3 anys o 36 mesos ha de constar en un lloc destacat de forma visible i ha de tenir un diàmetre de com a mínim 10 mm. El cercle i barra diagonal han de constar en color vermell, el rang edat i cara en negre i el fons ha de ser blanc.

Juntament amb el pictograma s'ha d'especificar el motiu o motius de l'exclusió, com per exemple, la presència de peces petites que podrien causar l'asfíxia del nen.

2.1 Suport de l'etiquetatge de joguines

Les informacions de l'etiquetatge de les joguines s'hauran d'incloure en idioma oficial a l'Estat espanyol i podran constar en qualsevol dels suports següents, sempre i quan determinades informacions siguin visibles abans de la compra:

- **Joguina:** És la regla general, quan les dimensions i característiques de la joguina així ho permetin.
- **Envàs de la joguina:** Les indicacions també es poden incloure en altres suports com la pròpia caixa o embalatge si serveixen per plasmar l'etiquetatge de la joguina i la informació rellevant.
- **Etiqueta adjunta a la pròpia joguina:** És cas de joguines de mida reduïda, es podrà utilitzar una etiqueta unida al producte i que no pugui desprendre-se'n fins que el nen o els pares procedeixin a la seva utilització.
- **Fullet a part:** En el cas de joguines de mida reduïda es pot emprar un fullet que s'ha de subministrar al costat a la joguina, formant una sola unitat de venda.

En cas que alguna joguina no compleixi amb alguna de les exigències esmentades es pot presentar una denúncia als serveis públics de consum corresponents.

3. El videojoc no és una joguina, és un producte d'oci interactiu

El RD 1205/2011 relatiu a la seguretat de les joguines no recull al seu àmbit d'actuació els videojocs. Així queda expressament fixat a l'apartat 15 de l'Annex 1 de l'esmentat Reial Decret, llista on apareixen els productes que no es consideren joguines.

4. Els articles de puericultura

No hi ha una norma estatal o europea que defineixi què són els articles de puericultura ni quin àmbit abasta aquesta matèria. En general, podem dir que els articles de puericultura són tots aquells destinats a la cura, higiene i seguretat del nen o que ajuden al seu desenvolupament físic, psicològic i social durant els seus primers anys de vida.

Hi ha una gran varietat d'articles de puericultura relacionats amb totes les funcions de la vida del nen (alimentació, son, aprenentatge, mobilitat,...). En general, es pot distingir entre petita puericultura (xumets, biberons, fermalls per a xumets, vaixelles, ...o relacionats amb l'alimentació) i gran puericultura (bressols, trones, cadires de passeig, canviadors, hamaques, sistemes de retenció –cadires d'automòbil-...o aquells relacionats amb el descans o la seva seguretat).

Cada un d'aquests articles disposa d'una norma tècnica consensuada per fabricants, tècnics de laboratori i administració. Aquestes normes fixen els requisits mínims de seguretat relatius a materials, construcció, resistència mecànica, envasat i etiquetatge dels productes amb la intenció de minimitzar al màxim els riscos per a la salut i seguretat dels nens derivats de la seva utilització.

4.1 Contingut mínim obligatori de l'etiquetatge dels articles de puericultura

Els articles de puericultura han d'incloure en el seu etiquetatge, de manera obligatòria, la informació següent:

- Nom o denominació usual o comercial del producte amb el que es pugui identificar la seva naturalesa.
- Composició quan el seu consum o ús depengui dels materials emprats a la seva utilització (important per aquells productes que hagin d'ésser introduïts a la boca).
- Termini recomanat d'ús quan es tracti de productes que amb el transcurs del temps perdin alguna de les seves qualitats (important per articles que facin servir matèries primeres naturals: cautxú).
- Característiques essencials del producte, instruccions, advertències, consells o recomanacions sobre instal·lació, ús i manteniment, manipulació, condicions de seguretat, en el cas que dita informació sigui necessària per un ús correcte i segur del producte.
- Lot de fabricació, quan el procés d'elaboració es realitzi en sèries identificables.
- Identificació de l'empresa: nom o raó social o denominació del fabricant, envasador o transformador o venedor, establerts a la Unió Europea, i, en tot cas, el seu domicili.
- Lloc de procedència o origen, si la seva omissió pot induir a error al consumidor, en quan al veritable origen o procedència del producte.
- Potència màxima, tensió d'alimentació i consum energètic en cas de productes que utilitzin energia elèctrica pel seu funcionament.
- Consum específic i tipus de combustible, en productes que utilitzin altres tipus d'energia.

4.2 Alguns articles de puericultura

4.2.1 Biberons

Els articles per a l'alimentació líquida (biberons, tetines, gots d'aprenentatge...) han de complir la norma europea UNE-EN14350 i aquesta ha d'aparèixer en el seu etiquetatge.

El principal perill associat a l'ús dels biberons és el d'asfíxia per la separació d'alguns dels seus components (per ex.: que la tetina surti o es trenqui). A més, cap dels seus components ha de tenir una mida que pugui ésser susceptible de ser empassat pel nen.

Un altre dels perills és el de la deshidratació pel que és molt important que les marques volumètriques del biberó estiguin correctament graduades i que estiguin marcades amb les lletres "ml". La graduació

més petita no pot ser més gran de 60 ml i la més gran ha de coincidir amb el volum d'ús del biberó (el que s'indica a l'etiquetatge del producte).

Un altre perill associat és el de la toxicitat que deriva dels materials emprats a la seva fabricació. S'ha de destacar la **prohibició de bisfenol A (BPA)**, component important del policarbonat –material termoplàstic transparent àmpliament utilitzat en la fabricació de biberons-.

La informació que es proporciona amb l'article és essencial per donar a conèixer els perills relacionats amb l'ús i les mesures a adoptar per la protecció de l'infant. En aquest sentit s'avisava al consumidor dels perills que deriven al deixar al nen sol amb els articles, a l'escalfar l'aliment al microones, el perill de càries en cas d'un ús prolongat, entre d'altres.

4.2.2 Xumets

Tal i com ho defineix la norma UNE-EN1400, el xumet és un article destinat a satisfer les necessitats no nutritives de succió del nen.

Els materials emprats a la seva construcció han de complir estrictament amb les normes. No poden presentar a les parts de succió, ni etiquetes ni motius decoratius ni cap peça dins de la tetina. Ha d'estar lliure de parts tallants o puntes i no pot tenir parts separables. La tetina no pot incloure cap orifici davant del disc. El disc ha de tenir dos orificis de ventilació que han de ser d'almenys 20mm² i han d'estar separats per 15 mm i a 5mm del cantell del disc.

Els xumets s'han d'adquirir en envasos tancats i amb les màximes condicions de neteja. Han d'incloure instruccions d'ús clares i llegibles i han de tenir totalment identificat el nom, marca registrada o altres mitjans d'identificació i el domicili del fabricant, distribuïdor o minorista, el número de la norma UNE-EN1400, instruccions d'ús (si estan incloses dins de l'envàs, s'ha d'indicar en una nota ("instruccions a l'interior")), pels productes que continguin tetines de làtex la informació d'avertència sobre les possibles reaccions al·lèrgiques, informació sobre l'ús segur i mètodes de neteja, emmagatzematge i usos inapropiats.

Advertències de seguretat:

- Mai agafi cintes o cordills al xumet per evitar l'escanyament.
- Inspeccioni el xumet abans de cada ús estirant en totes direccions i llençar-lo davant els primers signes de deteriorament.
- No deixi el xumet exposat al sol o a fonts de calor ni en contacte amb un desinfectant més temps del recomanat ja que la tetina es pot danyar.
- Si té protector de la tetina mantenir-lo fora de l'abast del nen per evitar asfíxia.
- Llegir atentament les recomanacions d'ús i manteniment del producte i seguir en tot moment els consells del fabricant. Demanar informació a l'especialista de l'establiment, ell el pot aconsellar sobre la mida, forma de la tetina o el material d'aquesta que millor s'adeqüi a l'edat i etapa evolutiva del nen.

4.2.3 Sistemes de retenció infantil

Les cadires de seguretat infantil –cadires d'automòbil- han d'estar homologades, és a dir, han d'haver superat unes proves en un laboratori acreditat per realitzar-les que verifiquin l'adequació normativa de la seva construcció. La normativa que estableix quins són els criteris és el Reglament Europeu ECE R44/4.

Aquest sistema és obligatori a Espanya per a persones amb alçada igual o inferior a 135 cm o fins als 12 anys d'edat. Aquests han de ser adequats a la talla i pes del nen (l'edat no és un bon paràmetre a tenir en compte i només es farà servir de manera orientativa).

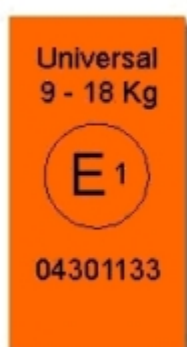
El principal paràmetre per a una correcta elecció de la cadira és el pes del nen, juntament amb l'alçada. El cap del nen sempre ha de quedar recolzat amb seguretat i comoditat al respall de la cadira.

Dels diversos estudis realitzats es dedueix que el lloc més segur per col·locar el sistema de retenció infantil és el central del seient del darrera, ja que és el que es troba més allunyat de qualsevol zona d'impacte en cas d'accident. Es recomana mantenir al nadó el major temps possible en sentit contrari al de la marxa. D'igual manera, mai s'instal·larà un seient infantil orientat cap enrere davant d'un airbag frontal, a no ser que aquest s'hagi desactivat prèviament. S'aconsella no utilitzar sistemes de retenció que hagin estat dins un cotxe que hagi patit un accident. El seient usat o de segona mà ha de disposar de totes les peces originals i manual d'instruccions. És molt important consultar i tenir sempre a mà el manual d'instruccions i sol·licitar informació al personal especialitzat de l'establiment on s'adquirirà la cadira o als telèfons d'atenció al client de la marca.

Tipus de seients

Dispositius de retenció infantil			
Grup	Pes del nen	Edat aproximada	Dispositiu
Grup 0	Fins a 10 kg	9 mesos	Cabàs o portabebè
Grup 0+	Fins a 13 kg	18 mesos	Portabebè
Grup 1	9 - 18 kg	De 9 mesos a 4 anys	Cadira
Grup 2	15 - 25 kg	De 3 a 6 anys	Cadira elevador
Grup 3	22 - 36 kg	De 6 a 12 anys	Cadira elevador/coixí elevador

Tots aquests dispositius s'ancoren al vehicle amb els cinturons de seguretat que porta instal·lats i que haurien de ser de tres punts.

Universal = que sirve para todos los vehículos.

Esta silla sirve para llevar niños de 9 a 18 kgs.

E = Europa

1= Alemania, es el país donde ha sido homologada la silla

Este número debe comenzar por 04 para saber que esta silla ha sido homologada conforme al Reglamento ECE R44/04, que acredita una garantía superior a la anterior normativa ECE R44/03.

4.2.4 Cadires de passeig

La norma que recull els requisits de seguretat és la UNE-EN1888. A efectes d'aquesta norma es tracta d'un vehicle dissenyat pel transport d'un o més nens que pot ser empès o dirigit manualment. La norma abasta cotxets, cadires, convertibles, cadires combinades i similars.

Els materials emprats a la seva construcció han de complir estrictament les normatives vigents. Els teixits no han de produir combustió superficial i han de permetre l'extracció pel rentat sense que s'encongeixin i permetent que puguin ser reajustats novament sense danyar les costures del teixit i no afectant al vehicle. Dins de la zona d'accés (espai al voltant del nen) no han d'existir punts de tall i compressió entre peces mòbils que es puguin tancar a menys de 12mm, excepte en el plegat. Els cantells i terminacions susceptibles de contacte han de ser arrodonides i lliures de rebaves. No hi ha d'haver tubs amb extrems oberts, elements sortints, orificis, etc. on el nen pugui atrapar-se els dits o alguna part del cos.

El vehicle s'ha d'ajustar a l'edat del nen:

- Si es fa servir des del naixement ha de constar d'un cabàs, d'un seient que s'ajusti a les necessitats del cabàs i d'un seient apropiat des del naixement que s'ajusti al reglament ECE 44 (per a sistemes de retenció infantil), si no és així ha d'incloure una advertència indicant que no és recomanada per a menors de 6 mesos.

És obligatori l'ús de dispositius de bloqueig per evitar que el vehicle es plegui mentre el nen estigui al seu interior.

Etiquetatge:

- Ha d'aparèixer una advertència relativa a l'embalatge de plàstic per mantenir-la allunyada dels nens i evitar el perill d'asfíxia.
- S'ha de proporcionar informació sobre el seu ús per reduir riscos previsibles amb l'ús del producte.
- El producte ha d'estar marcat de forma llegible, visible i permanent.
- Ha de tenir el nom o logotip del responsable de la seva comercialització, així com amb un número de referència o sèrie.
- Ha d'aparèixer una advertència relativa a no deixar al nen sol sense vigilància, sobre l'ús del matalàs i de l'arnés, així com de l'edat a la que va destinat, sobre les càrregues subjectes al manillar que pugui afectar l'estabilitat, l'ús de les tires i cinturó abdominal i sobre els dispositius de subjecció del cabàs i del seient.
- Ha d'incloure instruccions que cobreixin totes les funcions del vehicles i totes aquelles informacions relatives a un ús segur del producte.

4.3 Altres articles de puericultura

- **Canviadors per a ús domèstic**
La norma UNE-EN 12221-1:2009 especifica els requisits de seguretat dels canviadors per a ús domèstic per a nens amb un pes corporal no més gran de 15Kg.
- **Trones per a nens**
Els requisits de seguretat de les trones destinades a infants d'edats compreses entre 6m i 36m estan recollides a la norma UNE-EN 14988-1:2006
- **Barreres de Seguretat**
Els requisits de seguretat i els mètodes d'assaig aplicables a les barreres de seguretat per a nens, d'ús domèstic en el interior, dissenyades per a ser col·locades transversalment en obertures per evitar l'accés del nen dins de la llar i per prevenir el pas de nens petits de fins a 24mesos d'edat, estan recollides a la norma EN 1930.

5. Legislació

Legislació catalana

[Llei 22/2010, del 20 de juliol, del Codi de consum de Catalunya \(versió consolidada\).](#)

Legislació estatal

[Reial decret 1205/2011, de 26 d'agost, sobre la seguretat de les joguines.](#)

[Reial decret legislatiu 1/2007, de 16 de novembre, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei general per a la defensa dels consumidors i usuaris i altres lleis complementàries \(versió consolidada\).](#)

[Article 2.1 i annex II, part II, punt 3 del Reial decret 880/1990, de 29 de juny, pel qual s'aproven les normes de seguretat de les joguines en la seva versió consolidada \(fins el 19.07.2013\).](#)

[Reial decret 2330/1985, de 6 de novembre, pel qual s'aproven les normes de seguretat de les joguines, estris d'ús infantil i articles de broma \(derogada en tot allò que fa referència a la seguretat de les joguines pel Reial decret 880/1990, de 29 de juny\).](#)

Legislació comunitària

[Directiva 2011/83/UE, de 25 d'octubre, sobre els drets dels consumidors, per la qual es modifiquen la Directiva 93/13/CEE i la Directiva 1999/44/CE i es deroguen la Directiva 85/577/CEE i la Directiva 97/7/CE.](#)

[Directiva 2012/7/UE, de 2 de març, per la qual es modifica, per adaptar-la al progrés tècnic, la part III de l'annex II de la Directiva 2009/48/CE del Parlament Europeu i del Consell, relativa a la seguretat de les joguines.](#)

[Directiva 2009/48/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 18 de Juny, sobre la seguretat de les joguines](#)